

MESURES PER AL FOMENT DE LA LECTURA

CURS 2024-2025

ÍNDEX

1. Justificació.

2. Anàlisi de necessitats en l'àmbit de la lectura.

3. Objectius de les mesures del foment lector.

3.1 Objectius generals

3.2 Objectius específics: infantil i primària

4. Activitats per a fomentar l'interès per la lectura i temporització.

4.1 Activitats de centre

4.2 Primer cicle infantil

4.3 Segon cicle infantil

4.4 Primer cicle primària

4.5 Segon cicle primària

4.6 Tercer cicle primària

4.7 Actuacions amb les famílies

4.8 Projectes de centre: apadrinament lector i bibliopati

5. Recursos materials, humans i organitzatius per a la consecució de les mesures per al foment lector

5.1 Recursos materials

5.2 Recursos humans. Comissió biblioteca.

5.3 Recursos organitzatius. Ús de la biblioteca.

6. Avaluació dels resultats.

1- JUSTIFICACIÓ.

Les mesures del foment de la lectura constitueixen un instrument dinàmic que incorpora totes les activitats que es fan a l'escola per aconseguir un desenvolupament adient de les estratègies lectores dels alumnes i per fomentar el gust per la lectura. Permet una planificació sistemàtica i rigorosa de l'ensenyament de la lectura i a la vegada inclou les condicions i actuacions precises per l'impuls de l'hàbit lector dels alumnes.

L'escola haurà de proveir a l'alumnat de diverses estratègies que els permeten abordar diferents textos, acadèmics i quotidians, amb diferents intencions: gaudir, aprendre, resoldre un problema concret, etc,. Per aquest motiu aquestes mesures incorporen la competència lectora en totes les àrees del currículum -principalment les instrumentals- com a objectiu prioritari i com a eix vertebrador de tota l'activitat escolar.

El foment de la lectura és el conjunt d'activitats, jocs i estratègies que faciliten, a poc a poc, el contacte dels xiquets i les xiquetes amb els llibres i que permeten, a través del plaer de la lectura, la creació, la formació i la consolidació d'un hàbit lector permanent i necessari per a la formació integral de les persones.

2- ANÀLISI DE LES NECESSITATS EN LÀMBIT DE LA LECTURA

Les necessitats més importants que hem d'atendre són les següents:

- La implicació de tot el professorat en la tasca de la millora del nivell lector de l'alumnat.
- L'adaptació de la biblioteca i l'ús dels llibres a l'aula , per a què els llibres siguin un mitjà d'aprenentatge i coneixements i un recurs generador de sabers en la que l'alumne, junt amb el professor, desenvolupa estratègies de recerca, recuperació, elaboració i transmissió de la informació.
- El recolzament a l'adquisició de les competències i els sabers.
- La millora del nivell de comprensió lectora de tot l'alumnat.

- La incorporació de la lectura digital en tots els nivells i en totes les àrees.

3- OBJECTIUS DE LES MESURES DEL FOMENT LECTOR DE CENTRE

3.1-OBJECTUS GENERALS:

Segons l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres de la Comunitat Valenciana, els objectius generals que s'han de promoure són els següents:

- Fomentar en l'alumnat l'interés per la lectura i desenvolupar l'hàbit lector.
- Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees, matèries, àmbits i mòduls del currículum.
- Fomentar en l'alumnat la lectura com a activitat d'oci i de gaudi.
- Promoure la col·laboració i participació de les famílies i altres membres de la comunitat educativa de l'entorn en les activitats derivades de les mesures del foment lector.
- Estimular l'ús de fonts documentals complementaris al llibre de text, tant en suports impresos com en suport digital i audiovisual.
- Fomentar en l'alumnat una actitud reflexiva i crítica per mitjà del tractament de la informació.
- Potenciar l'ús i la dinamització de les biblioteques dels centres docents i adequar-les als objectius i actuacions arreplegats en les diferents mesures.

-Reforçar la figura dels mitjans audiovisuals i digitals com a mitjans de suport a la lectura.

-Contribuir al desenvolupament de la competència lingüística en l'alumnat.

Es tracta d'objectius, com és obvi, assumits pel centre, però que s'han de desenvolupar i concretar, tant el la resta del document –ho fem a continuació en l'apartat sisé–, com en la planificació de les mesures per a cada curs escolar i, sobretot, en la programació de cada una de les activitats.

Per altra banda, a més dels objectius especificats en l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, el nostre centre considera també important afegir-ne els següents:

-Incidir de manera especial a l'hora de promoure la lectura literària en el coneixement dels escriptors i les escriptores de literatura infantil i juvenil en valencià, com també de tots els qui formen part de la rica tradició literària en la nostra llengua, sense que això signifiqui oblidar el coneixement literari de les altres llengües.

-Fer del foment de la lectura un recurs útil i motivador per a celebrar al centre les efemèrides anuals que es consideren d'interés educatiu: l'any dedicat a un escriptor o escriptora en particular, o bé a un gènere, o a un fet històric o una matèria o tema concret –per exemple, any de la química, de la filosofia, dels boscos, etc.–.

-Fer present la lectura en totes les activitats didàctiques fetes per a treballar els temes transversals i les commemoracions periòdiques que tenen lloc tots els cursos escolars: el 9 d'Octubre, el Dia de la Pau, el Dia de l'Arbre, el Dia de la Dona, etc.

3.2-OBJECTIUS ESPECÍFICS:

INFANTIL:

- Desenvolupar el gust i el plaer d'escoltar i explicar contes.

- Comprendre i reproduir alguns textos: contes, poemes, endevinalles, embarbussaments...
- Comptar detalls dels contes, memoritzar poemes.
- Llegir i interpretar pictogrames i imatges.
- Llegir i interpretar frases dels contes.
- Ordenar vinyetes relacionades amb un conte.
- Desenvolupar l'actitud de cura en el maneig dels llibres.
- Implicar a les famílies en la narració i comprensió de contes i rondalles.
- Realitzar diferents propostes de comprensió lectora.

PRIMÀRIA:

- Despertar l'interès i el gust per la lectura a través de diferents tipus de textos (contes, rimes, endevinalles...)
- Millorar la comprensió lectora i ampliar el vocabulari.
- Millorar la pronunciació, entonació, velocitat i el ritme en la lectura.
- Ser capaç d'explicar una història o expressar la seua idea principal després d'haver escoltat o llegit.
- Identificar els personatges principals.
- Reconèixer l'estructura d'un determinat text: plantejament, nus i desenllaç.
- Potenciar l'ús de la biblioteca.
- Realització de propostes de lectura
- Lectura diària a classe.

4-ACTIVITATS GENERALS PER A FOMENTAR L'INTERÈS PER A LA LECTURA

4.1 ACTIVITATS DE CENTRE

- Visita a la biblioteca de l'escola.
- Visita a la biblioteca municipal.
- Registre de llibres llegits (carnet de la biblioteca).
- Correspondència entre els alumnes.
- Les notícies al tauler de la classe.

- Fer titulars per imatges.
- Fer dramatitzacions.
- Activitats lúdiques d'animació lectora.
- Prèstec de llibres.
- Fireta d'intercanvi de llibres.
- Elaboració de punts de llibre.
- Activitats de narrativa: contes, poemes, etc.
- Convidar algun autor/a literari a una xerrada
- Participació al premi Sambori
- Assistència a la representació d'obres de teatre infantil per tal de potenciar la lectura de textos dramàtics.
- Celebració del dia del llibre (23 d'abril) amb activitats d'animació lectora

4.2-ACTIVITATS PRIMER CICLE INFANTIL (AULA 2 ANYS):

- Convidar familiars a contar contes a classe.
- Racó de poesia, contes, jocs lingüístics, etc.
- Contar contes per a treballar l'expressió i la comprensió oral així com l'atenció.
- Exposició de llibres per part de l'alumnat de manera guiada.
- Llibre viatger

4.3-ACTIVITATS SEGON CICLE INFANTIL:

- Convidar a la família a contar contes a classe, representacions...
- Racó de poesia, contes, jocs lingüístics, etc.
- Aprendre endevinalles, embarbussaments, refranys...
- El llibre viatger. S'usa assíduament el servei de préstec de llibres de la biblioteca: cada setmana els xiquets i les xiquetes s'emporten un llibre i, d'acord prèviament amb les famílies, aquests llibres són llegits per l'alumne/a a la llar familiar.
- Inici de projectes/ situacions d'aprenentatge amb contes

4.4-ACTIVITATS PRIMER CICLE PRIMÀRIA:

1r curs:

- Inici de la lectoescriptura amb diferents propostes.
- Lectures senzilles per a treballar la comprensió lectora.
- Lectura acompanyada amb el suport de l'adult.
- Convidar familiars a contar contes a classe.
- Racó de poesia, contes, jocs lingüístics, etc.
- Contar contes per a treballar l'expressió i la comprensió oral així com l'atenció.
- Exposició de llibres per part de l'alumnat de manera guiada.

***Consultar al document de transició d'infantil a primària.**

2n curs:

- Continuació de lectoescriptura, propostes de fonemes, lectura de textos elaborats cooperativament.
- Lectura de llibres de la Biblioteca d' aula o de centre.
- Convidar familiars a contar contes a classe.
- Racó de poesia, contes, jocs lingüístics, etc.
- Contar contes per a treballar l'expressió i la comprensió oral així com l'atenció.
- Exposició de llibres per part de l'alumnat de manera guiada.

4.5-ACTIVITATS SEGON CICLE PRIMÀRIA:

- Exposició del llibre llegit davant el grup classe propi i a altres classes.
- Temps de lectura individual i lliure a l'aula.
- Fer jocs d'endevinació amb gestos o amb paraules relacionades amb els llibres i els seus títols.
- Elaboració d'un lectòmetre individual on es registren els llibres.
- Projecció de pel·lícules basades en obres literàries.
- Escriptura d'una carta individual o col·lectiva a un autor o autora per comunicar-li la nostra opinió sobre la lectura d'una obra seua.
- Invenció d'endevinalles sobre la trama de la història d'una obra llegida.
- Lectura col·lectiva d'un llibre per trimestre en cadascuna de les aules i nivells.(2 llibres valencià i 1 anglés)

4.6-ACTIVITATS TERCER CICLE PRIMÀRIA:

- Fer una ressenya d'un llibre que s'haja llegit al llarg del curs.
- Exposició de llibres, còmics... amb possible participació de les famílies.
- Exposició del llibre llegit davant el grup classe propi i a altres classes.
- Temps de lectura individual i lliure a l'aula.
- Elaboració d'un lectòmetre individual on es registren els llibres.
- Escriptura d'una carta individual o col·lectiva a un autor o autora per comunicar-li la nostra opinió sobre la lectura d'una obra seua.
- Realització d'activitats de caràcter lúdic i festiu: excursió a la ciutat o poble real on esdevé l'acció del llibre llegit, organització d'una festa de disfresses relacionada amb el món dels personatges apareguts en una obra llegida, etc.
- Lectura col·lectiva d'un llibre per trimestre en cadascuna de les aules i nivells. (2 valencià i 1 anglés) i posterior debat.

4.7- ACTUACIONS AMB LES FAMÍLIES

OBJECTIUS:

- Informar i formar els pares i les mares de la importància de la lectura: la seua repercussió en el bon funcionament i rendiment escolar i en la formació integral de la persona.
- Orientar-los sobre les fórmules per aconseguir un ambient familiar favorable a la lectura.
- Proposar i facilitar la participació i col·laboració de les famílies en les activitats de foment lector que s'hi programen.
- Implicar l'AFA del centre en les mesures del foment de la lectura del centre.

ACTIVITATS:

- Realització de fulls informatius per als pares i les mares amb la doble intenció d'informar-los sobre la importància de la lectura i orientar-los i conscienciar-los sobre la formació d'un ambient familiar favorable a la lectura.
- Animar a les famílies a crear l'hàbit lector en els xiquets i xiquetes i a entendre la importància de la lectura.

- Convidar a les famílies a participar en les activitats i les campanyes d'animació lectora que organitza el centre.
- Implicació de la junta directiva de l'AFA del centre en les mesures del foment de la lectura amb l'organització d'activitats i per donar suport a les activitats del centre.
- Animar a les famílies a fer préstecs de llibres en la biblioteca del centre.

4.8 - PROJECTES DE CENTRE

-BIBLIOPATI

Pretenem que el nostre alumnat des de 2 fins a 12 anys pugui gaudir dels contes i de lectures en altres àmbits i moments.

OBJECTIUS:

- Fer del temps d'esplai un temps per a gaudir de la lectura a l'aire lliure.
- Oferir un espai i llibres per a lectura a aquell alumnat interessat en llegir durant el temps d'esplai.

TEMPORALITZACIÓ: La dinàmica tindrà lloc els dijous i tot l'alumnat del centre podrà fer ús d'aquesta activitat de forma lliure el dia que consideren més adequat, tenint en compte les normes establides.

RESPONSABLES: professorat.

La temporalització de les diferents activitats es realitzarà en les programacions d'aula tenint en compte les diferents propostes i necessitats de l'alumnat.

5- RECURSOS MATERIALS, HUMANS I ORGANITZATIUS PER A LA CONSECUCIÓ DE LES MESURES PER AL FOMENT LECTOR

5.1 RECURSOS MATERIALS

-Premsa, revistes, sopes de lletres, endevinalles, dites, refranys, ràdio, televisió, cartells, etiquetes, receptes de cuina...

-Llibres específics de lectura.

-Lectures dels llibres de text o de diferents propostes.

-Recursos de la biblioteca escolar (llibres, diccionaris...)

-Materials audiovisuals.

-Materials TIC.

-Carnet de la biblioteca per a préstecs de llibres.

Pel que fa a l'espai, es podrà utilitzar qualsevol espai del centre: aula referent, biblioteca de centre, corredor, pati, etc.

5.2 RECURSOS HUMANS.

D'acord amb el que s'ha exposat als apartats anteriors i amb el que s'exposarà a l'apartat sobre a qui li correspon aplicar totes i cadascuna de les actuacions de les mesures del foment lector, queda ben clar que tot el professorat del centre hi ha d'estar implicat i, en conseqüència, forma part dels recursos humans de què es disposa. Però, a més del professorat, hi ha altres recursos humans que poden –i han de– ser utilitzats, si se'ls demana la col·laboració. Ens referim, per exemple:

Als pares i les mares, mitjançant l'AFA, que poden participar activament en aquelles activitats en què la seua presència es considere oportuna i/o necessària.

A personal que treballa en la biblioteca pública de la localitat –bibliotecaris, auxiliars, etc.– que sempre pot exercir una funció d'assessorament i amb el qual es poden fer activitats conjuntament.

Als tècnics municipals d'educació i cultura que poden programar activitats patrocinades per l'ajuntament i que s'adeqüen als interessos i objectius del pla de foment de la lectura.

Als psicopedagogs escolars que, per la seua implicació en els centres, poden aportar moltes

idees i participar en les activitats que necessiten de la seua col·laboració.

Als escriptors i escriptores de la localitat o de la comarca que, per la seua proximitat, poden accedir amb més facilitat a participar en alguna activitat.

A totes aquelles persones de reconegut prestigi social i cultural de la localitat que es presten a participar en les activitats del pla de foment de la lectura.

Als contacontes o narradors tradicionals, professionals o familiars de l'alumnat del centre.

Als assessors de formació del professorat.

Als representants i promotors de les editorials.

COMISSIÓ DE BIBLIOTECA I LES SEUES FUNCIONS.

Tal i com es reflexa a l'article quart de la *RESOLUCIÓ de 13 de març de 2024, de la Conselleria d'Educació, Universitats i Ocupació, per la qual es convoca el projecte d'innovació de biblioteques escolars «Biblioinnova't» per als centres docents de titularitat pública de la Generalitat Valenciana per al curs 2023-2024*, la comissió de biblioteca de centre serà nomenada per la direcció. Estarà formada per un mínim de tres i un màxim de cinc participants que hauran de ser docents amb destinació definitiva o vacant al centre, un dels quals exercirà de coordinador/a. Estos docents rebran un certificat de la seua participació en el projecte Biblioinnova't d'acord amb el que estableix l'apartat resolutiu quinzé. Esta comissió estarà oberta a la col·laboració de qualsevol membre de la comunitat educativa: docents, alumnat, famílies, personal no docent o altres. Quant als docents participants, en cas que la comissió ja estiga creada en el centre i consolidada, haurà de complir els criteris esmentats.

FUNCIONS DE LA COMISSIÓ DE BIBLIOTECA

La comissió serà l'encarregada de dissenyar, planificar i avaluar:

- Les activitats de dinamització de les biblioteques escolars i la seua gestió.
- L'ús i l'atenció dels espais, així com la seua adaptació a les finalitats de la convocatòria.
- La gestió dels préstecs i la catalogació dels fons bibliogràfics, que en cap cas pot gestionar un membre extern a la comunitat educativa.
- La coordinació amb la resta de membres del claustre per a planificar i dur a terme activitats de foment de la lectura al centre.
- Les inversions econòmiques que cal realitzar amb la dotació assignada.
- Qualsevol altra funció que la direcció del centre assigne, relacionada amb les finalitats d'esta convocatòria.

5.3 RECURSOS ORGANITZATIUS

-ÚS DE LA BIBLIOTECA

- Tenim una comissió de biblioteca que s'encarrega de l'organització i funcionament de la biblioteca.
- Cada any destinem una quantitat de diners del centre a comprar llibres i materials necessaris per al funcionament de la biblioteca del centre.
- Cada any demanem l'ajuda per a la dinamització de les biblioteques escolars.
- Tenim els llibres de la biblioteca de cada aulari catalogats en l'aplicació de Conselleria d'Educació "biblioedu" on també podem saber el nombre d'alumnes i la freqüència amb què utilitzen la biblioteca.
- S'establirà un horari d'atenció i de funcionament del servei de préstec que serà comunicat a l'alumnat i al professorat i es donarà a conèixer a la comunitat educativa mitjançant el butlletí d'informació a les famílies.
- S'assignarà també un horari d'ús col·lectiu de la biblioteca de centre per a cada una de les

aules per a fer aquelles activitats curriculars en què és necessària la consulta de fonts bibliogràfiques o per a fer actes d'animació lectora que requereixen l'espai de la biblioteca

6-AVALUACIÓ DELS RESULTATS

Les mesures del foment de la lectura haurà d'aprovar-se pel consell escolar del centre, formarà part del projecte educatiu, i s'inclourà en la programació general anual del centre.

D'acord amb l'article 6 de l'ORDE 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres docents de la Comunitat Valenciana:

-Aquestes mesures s'han de revisar i actualitzar anualment. Al finalitzar el curs, la comissió coordinadora d'aquestes mesures de foment de la lectura realitzarà una memòria d'este, que serà inclosa en la memòria final de curs. En la dita memòria haurà d'arreglar-se el seguiment i l'avaluació efectuats sobre aquestes mesures, així com les propostes de millora a incorporar durant el curs escolar següent.

-L'avaluació realitzada haurà de valorar:

- a) Els avanços de l'alumnat quant a hàbits lectors.
- b) Les activitats exercides en el pla.
- c) La consecució dels objectius proposats.
- d) L'aprofitament dels recursos del centre.
- e) Altres continguts previstos en el pla.

Al punt 5.2 d'aquest document es reflexen les funcions de la comissió de biblioteca que també inclouen l'avaluació d'aquest document de mesures per al foment lector.

De l'avaluació que se'n faça, s'extrauran les conclusions que permeten expressar les propostes de millora que s'acorden per a introduir-les en les mesures de foment de la lectura, en cas necessari, o per a tenir-les en compte a l'hora d'elaborar la proposta

d'activitats per al curs següent.

Pel que respecta a l'avaluació de les activitats concretes, cada equip o persona responsable haurà de portar un registre d'avaluació –nombre d'accions o activitats fetes, grau de satisfacció, resultats aconseguits, etc.– que ha de servir de consulta imprescindible per a fer un bon seguiment de com s'aplica en les mesures de foment de la lectura a l'hora d'elaborar la memòria anual d'aquestes.